

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 205/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], zastúpených advokátom Mgr. Petrom Troščákom, Hlavná 50, Prešov, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom Mgr. Petrom Troščákom, Hlavná 50, Prešov, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017.

Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že „sťažovatelia v 1. a 2. rade podali dňa 19. 8. 2009 návrh na opravu chýb v katastrálnom operáte, čím vyvolali konanie o opravu chýb v katastrálnom operáte v zmysle ust. § 59 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

Rozhodnutím Správy katastra Prešov sp. zn. X-115/2009-Kr zo dňa 11. 8. 2010 bol zamietnutý návrh sťažovateľov v 1. a 2. rade na opravu chýb v katastrálnom operáte.

Rozhodnutím Katastrálneho úradu v Prešove sp. zn. Xo 24/2010/Ba zo dňa 6. 12. 2010 bolo rozhodnutie Správy katastra Prešov sp. zn. X-115/2009-Kr zo dňa 11. 8. 2010 potvrdené a odvolanie podané sťažovateľmi v 1. a 2. rade zamietnuté.

Sťažovatelia v 1. a 2. rade sa žalobou domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v katastrálnom konaní, pričom rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/4/2011 zo dňa 20. 1. 2012 bolo zrušené napadnuté rozhodnutie zo dňa 6. 12. 2010 a vec vrátená na ďalšie konanie.

Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Prešove podala odvolanie Správa katastra Prešov (pôvodne Katastrálny úrad v Prešove).

Rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Sžr/64/2012 zo dňa 14. 5. 2013 bol rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/4/2011 zo dňa 20. 1. 2012 potvrdený.

Rozhodnutím Okresného úradu Prešov, katastrálny odbor sp. zn. X 115/2009/Se zo dňa 2. 1. 2014 bol zamietnutý návrh sťažovateľov v 1. a 2. rade na opravu chýb v katastrálnom operáte.

Rozhodnutím Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov sp. zn. Xo 7/2014/MRR-01 zo dňa 29. 5. 2014 bolo odvolanie podané sťažovateľmi v 1. a 2. rade zamietnuté a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdené.

Sťažovatelia v 1. a 2. rade sa žalobou domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v katastrálnom konaní, pričom rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/54/2014 zo dňa 11. 9. 2015 bola žaloba zamietnutá.

Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Prešove podali odvolanie sťažovatelia v 1. a 2. rade.

Rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžr/28/2016 zo dňa 19. 10. 2017 bol rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/54/2014 zo dňa 11. 9. 2015 potvrdený.“

V sťažnosti sa ďalej uvádza: „Zo skutkového stavu uvedeného v bode I. tejto sťažnosti vyplýva, že v predmetnej veci sťažovateľov v 1. a 2. rade už 2-krát rozhodoval Najvyšší súd SR, pričom sťažovatelia v 1. a 2. rade zdôrazňujú, že Najvyšší súd SR o tej istej právnej otázke, dokonca v rovnakej veci (v predmetnej veci sťažovateľov v 1. a 2. rade týkajúcej sa opravy chýb v katastrálnom operáte), rozhodol odlišne (s diametrálne odlišným výsledkom), pričom svoj názorový posun primeraným spôsobom neodôvodnil.“

Najvyšší súd v rámci odvolacieho konania rozsudkom sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 S/54/2014-147 z 11. septembra 2015 potvrdil.

Sťažovatelia v sťažnosti ďalej uvádzajú: „k deštrukcii hraníc predmetných pozemkov došlo dňa 21. 1. 1966 svojvôľou Strediska geodézie Prešov, ktoré nevyčkalo, kým Štátne notárstvo v Prešove uzavrie pozemnoknižnú vložku č. 4439 podľa ust. § 103 zákona č. 95/1963 Zb., na ktorej bolo zapísané ich vlastnícke právo, ale im z neznámych dôvodov zidentifikoval parcely [REDAKOVANÉ] do jednej parcely [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorá však mala podstatne odlišnú výmeru, a tým aj hranice a dokonca aj vlastníka.

Štátne notárstvo v Prešove žiadosť o založenie listu vlastníctva č. R.III.69/66-3 spolu s operátom vlastníckych listín sťažovateľov v 1. a 2. rade odoslalo Stredisku geodézie Prešov až dňa 21. 2. 1966, teda o 1 mesiac neskôr, ako bola vyhotovená tzv. identifikácia č. 117/66 a [REDAKOVANÉ].

K THM došlo až v roku 1970, teda až o 4 roky neskôr od založenia [REDAKOVANÉ] a zmena do katastra nehnuteľností bola zapísaná až v roku 1976 pod č. 135, a to s deštrukciami hraníc pozemkov zo dňa 21. 1. 1966.“

Sťažovatelia zastávajú názor, že „je nepochybné, že napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžr/28/2016 zo dňa 19. 10. 2017 bolo porušené základné právo sťažovateľov v 1. a 2. rade na spravodlivé súdne konanie garantované v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základné právo vlastníť majetok garantované v článku 20 ods. 1 Ústavy SR“.

Sťažovatelia v petite podanej sťažnosti navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľov v 1. a 2. rade na spravodlivé súdne konanie garantované v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základné právo vlastníť majetok garantované v článku 20 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžr/28/2016 zo dňa 19. 10. 2017 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžr/28/2016 zo dňa 19. 10. 2017 a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľom v 1. a 2. rade finančné zadostučinenie, každému z nich po 2 000 €.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľom v 1. a 2. rade všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že k namietanému porušeniu ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017, ktorým v rámci odvolacieho konania rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu č. k. 3 S/54/2014-147 z 11. septembra 2015 potvrdil.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzických osôb a právnických osôb. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranné, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie vecí [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prejednanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj ESĽP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že súdy majú povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno to chápať tak, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázkou, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko

z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Navyše ústavný súd pripomína, že pri posudzovaní tejto ústavnej sťažnosti bolo potrebné zohľadňovať aj špecifiká správneho súdnictva, v rámci ktorého súdy preskúmajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov a úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí v súvislosti s tým, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Je teda nevyhnutné vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (m. m. porovnaj napr. IV. ÚS 428/09, IV. ÚS 177/2014).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovatelia v sťažnosti predovšetkým namietajú, že najvyšší súd napadnutý rozsudok sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 neodôvodnil dostatočným spôsobom, keď rozhodol v tej istej veci odlišne v porovnaní s rozsudkom sp. zn. 1 Sžr 64/2012 zo 14. mája 2013 a svoj názorový posun primeraným spôsobom neodôvodnil. Podľa názoru sťažovateľov najvyšší súd rozhodol arbitrárne, v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 najvyšší súd uviedol:

«... 24. Najvyššiemu súdu z obsahu súdneho, ktorého súčasťou bol administratívny spis vyplynulo, že skoršie rozhodnutie správneho orgánu v tej istej veci zo 06.12.2010, č. Xo 24/2010, bolo rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/4/2011-44 z 20.01.2012 podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP zrušené a vec bola s odkazom na § 59 ods. 1, 3 a 5 katastrálneho zákona vrátená správnenému orgánu na ďalšie konanie. Na základe odvolania žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1Sžr/64/2012 zo 14.03.2013 rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20.01.2012 potvrdil. Stotožnil sa s názorom krajského súdu o existencii inej vady, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ktorá spočívala v skutočnosti, že správny orgán nerozhodol o námietke zaujatosti. V hmotnoprávnej rovine vyslovil záväzný právny názor, podľa ktorého aj s poukazom na svoju rozhodovaciu činnosť (bod č. 40 uznesenia sp. zn. 1Sžr/142/2011)... „Základom tvrdenia žalobcov o existencii chýb v katastrálnom operáte je rozpor medzi priebehom hranie dotknutých pozemkov zachytených v obnovenom operáte na základe vykonaného procesu THM a staršími geometrickými plánmi z roku 1963. Preto Najvyšší súd očakával od konajúceho katastrálneho orgánu právnu argumentáciu, aký právny dopad mohol mať proces THM na výkon vlastníckeho práva, keď zákon č. 22/1964 Zb. prostredníctvom svojho ustanovenia § 10 ods. 1 stabilitu doterajších právnych vzťahov akceptoval. Avšak táto argumentácia zo strany konajúceho správneho orgánu poskytnutá nebola. Z uvedených dôvodov sa nemôže Najvyšší súd stotožniť s právnym názorom krajského súdu, že;

„Ak žalobcovia namietali pochybenie správnych orgánov pri THM vykonanom v roku 1976 treba zdôrazniť, že vyhlásením platnosti obnoveného operátu tento nadobudol právoplatnosť, a teda záväznosť a správnym orgánom neprislúcha pre nedostatok právomoci v konaní podľa § 59 katastrálneho zákona posudzovať jeho správnosť či zákonnosť.

Správa katastra nemá oprávnenie v katastrálnom konaní podľa právnej úpravy ustanovenej v § 59 ods. 1 rozhodovať o platnosti listín či iných súkromnoprávných vzťahov týkajúcich sa vlastníckych vzťahov účastníkov konania. Nemohla skúmať platnosť či neplatnosť podpisu v protokole č. 49, ktorý bol súčasťou miestneho vyšetrovacieho náčrtu č. 165, či zákonnosť postupu členov komisie pri THM.

Ako správne uviedli správne orgány, spor o týchto otázkach je len v právomoci súdu v riadnom sporovom konaní a preto v tejto časti žaloba nie je dôvodná. “...

29. Z administratívneho spisu najvyššiemu súdu ďalej vyplynulo, že prvostupňový správny orgán, riadiac sa záväzným právnym názorom najvyššieho súdu, listami zo 04.11.2013 a 26.11.2013 pribral v zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku ďalších účastníkov do konania (všetkých vlastníkov susedných pozemkov ktorých sa zmena zákresu hraníc týka) a upovedomil ich o začatí konania. Zároveň ich v súlade s § 32 ods. 2 a § 33 ods. 1 správneho poriadku vyzval, aby správnemu orgánu oznámili skutočnosti, ktoré môžu mať význam pre konanie a rozhodnutie a o týchto predložili dôkazy. Prvostupňovému správnemu orgánu bolo 18.11.2013 doručené súhlasné stanovisko pani [REDAKOVANÉ], ktorá súhlasila s opravou južnej hranice parcely [REDAKOVANÉ] podľa priloženého geometrického plánu. V dňoch 19.11.2013 až 11.12.2013 boli prvostupňovému správnemu orgánu doručené vyjadrenia ostatných účastníkov konania, ktorí vyslovili nesúhlas s návrhom žalobcov na zmenu, resp. úpravu hraníc predmetných susedných pozemkov, namietali pravdivosť tvrdení žalobcov o ich posune a takéto konanie vnímajú ako zásah do svojich vlastníckych práv.

30. Oprava chýb katastra, zakotvená v ustanovení § 59 katastrálneho zákona, je špecifickým právnym inštitútom, ktorého účelom je zabezpečenie súladu medzi skutkovým a právnym stavom, a tým i zabezpečenie právnej istoty a zákonnosti. Katastrálny zákon zakotvuje možnosť opravy chybných údajov katastra z dôvodu, že kataster, ako štátny

a verejný informačný systém, musí poskytovať pravdivé informácie o nehnuteľnostiach, právach k nehnuteľnostiam, vlastníkoch a ďalších osobách. Správa katastra je povinná opraviť chybné údaje katastra nielen na návrh, ale aj zo svojho vlastného postavenia ako orgán, ktorý eviduje, chráni a vykonáva dohľad nad správnosťou všetkých zápisov vykonávaných v katastri.

31. Z ustálenej judikatúry českých a slovenských súdov ako i z povahy uvedeného právneho inštitútu vyplýva, že tento druh konania nemožno použiť na určovanie vlastníkov nehnuteľností, na riešenie vlastníckych sporov, na zapisovanie práv k nehnuteľnostiam, na zmenu hraníc pozemkov. Podľa rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 10 Ca 9/99-42 z 02.06.1999 sa spor medzi vlastníkami susediacich nehnuteľností týkajúci sa priebehu hranice evidovanej v katastri nehnuteľnosti s hranicou v terénu nedá riešiť správnou cestou, pretože ide o vlastnícky spor, ktorý je potrebné riešiť určovacou žalobou na všeobecnom súde, ktorý rozhodne o vlastníckom práve k spornému pozemku. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Rks 15/00 zo 16.07.2000, ak z obsahu spisu nemožno bez akýchkoľvek pochybností zistiť, že určenie hranice pozemkov je možné v administratívnom konaní, ide o spor o ochranu vlastníckeho práva, ktorého rozhodnutie patri do právomoci súdu.

32. Správa katastra opraví v súčinnosti s vlastníkami a inými oprávnenými osobami chybné zakreslené hranice pozemkov. Na to, aby správa katastra vykonala opravu chýb podľa tohto ustanovenia, musí existovať spôsobilá listina, ktorá bola do katastra zapísaná, resp. zakreslená v rozpore s jej vyhotovením, a teda musí existovať určitý geometrický plán, či iný grafický podklad spôsobilý na zakres hraníc pozemkov do katastrálnej mapy, ktorým sa preukáže, že správa katastra vykonala jeho zakres do katastra (katastrálnej mapy, pozemkovej mapy) v rozpore s jeho vyhotovením. Takáto oprava musí byť súčasne uskutočnená v súčinnosti so všetkými vlastníkami, či inými oprávnenými osobami. Ak by existoval spor o hranicu pozemku, správe katastra by neprislúchalo vykonať opravu podľa § 59 katastrálneho zákona. Spory o vlastníctve a o určení hraníc pozemkov patria do výlučnej pôsobnosti súdov Slovenskej republiky.

33. Oprava chýb nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu údajov katastra, ktoré sú v rozpore s verejnou listinou alebo s

inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra, či ak ide o opravu údajov katastra, pri ktorej sa preukázal opak pravdivosti skutočností zapísaných do evidencii nehnuteľností do 31. decembra 1992.

34. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa v danej veci nejedná o rozhodnutie v zmysle § 59 katastrálneho zákona, ale o spor týkajúci sa určenia hranice pozemkov, resp. určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnostiam, nakoľko v správnom konaní nebola predložená spôsobilá verejná listina, na základe ktorej by mohol správny orgán v zmysle § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona opraviť chybu v katastrálnom operáte. Rovnako oprava v zmysle § 59 ods. 1 písm. b/ katastrálneho zákona nie je možná vzhľadom na nesúhlas vlastníkov dotknutých pozemkov s návrhom žalobcov na zmenu hranice pozemkov, ktoré by tak zasahovali do ich vlastníckeho práva.

35. Konanie o oprave chýb v katastrálnom operáte má jednoznačne nesporný charakter a jeho predmetom nemôže byť rozhodovanie sporov týkajúcich sa práv k nehnuteľnostiam ako je to v tomto prípade, pretože táto právomoc patrí výlučne súdom v zmysle § 7 ods. 1 OSP...»

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05, I. ÚS 564/2012).

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal nielen s relevantnými odvolacími námietkami sťažovateľov, s ktorými sa nestotožnil, a preto rozsudok krajského súdu č. k. 3 S/54/2014-147 z 11. septembra 2015 potvrdil, ale aj zdôvodnil svoj názorový posun týkajúci sa otázky,

prečo nie je možné riešiť danú situáciu prostredníctvom konania o oprave chyby v katastrálnom operáte, ale len prostredníctvom súdneho konania, keďže oprava chyby v katastrálnom operáte týkajúca sa hranice pozemkov nie je možná vzhľadom na nesúhlas vlastníkov dotknutých pozemkov s návrhom sťažovateľov na zmenu hranice pozemkov, ktoré by tak zasahovali do vlastníckeho práva vlastníkov susedných pozemkov. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 a základným právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľa namietajú, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie ich základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžr 28/2016 z 19. októbra 2017, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2018